

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/55/2023
Identifikačné číslo spisu:	1312206862
Dátum vydania rozhodnutia:	18.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1312206862.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobcu E. G., narodeného I., L., zast. advokátom JUDr. Jozefom Dobrovičom, LL.M., Bratislava, Záhradnícka 27, proti žalovanému Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Račianska 71, o náhradu škody, vedenom pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 45C/51/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. septembra 2022 sp. zn. 14Co/257/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 12. februára 2013 č. k. 45C/51/2012-103 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia náhrady škody v sume 17.992,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11. decembra 2011 až do zaplatenia, z titulu nesprávneho úradného postupu podľa zák. č. 58/1969 Zb. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že žalobca sa domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ale uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody predstavuje náklady súdnych konaní, exekučných konaní, zaplatenie úrokov z omeškania a zaplatenie trov súdneho exekútora, ktoré však nemajú povahu škody v právnom slova zmysle, keďže tieto náklady vznikajú ako následok procesných úkonov ako povinnosť ich úhrady vyplývajúca z príslušných právnych predpisov. Uplatnený nárok žalobcu nebolo možné podľa súdu prvej inštancie posudzovať podľa ustanovení o nesprávnom úradnom postupe, ale podľa ustanovení o nezákonnom rozhodnutí. Náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom (prvým v poradí) zo 4. augusta 2015 č. k. 14Co/379/2013-133 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. „Odvolací súd však na základe všetkých skutočností (konanie a vyjadrenia tak JUDr. Pavelku ako aj navrhovateľa vo veci vedenej pod sp. zn. 18C/76/2003) dospel k záveru, že medzi JUDr. Pavelkom a navrhovateľom bola v uvedenom konaní ústne uzavretá dohoda o plnej moci s tým, že išlo o procesnú plnú moc, teda o plnú moc pre celé konanie (§ 27 ods. 1, § 28 ods. 1 O. s. p.). Na základe takto uzavretej plnej moci JUDr. Pavelka zastupoval navrhovateľa vo veci vedenej pod sp. zn. 18C/76/2003, v ktorej však súdu nepredložili písomné plnomocenstvo a toto plnomocenstvo nebolo udelené ani ústne do zápisnice súdu. Hoci išlo o odstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd prvého stupňa tento nedostatok neodstránil až do právoplatného skončenia veci. Treba preto vychádzať z toho, že JUDr. Miroslav Pavelka nemal udelenú plnú moc na zastupovanie E. G. pre celé konanie vo veci pod sp. zn. 18C/76/2003. Z toho dôvodu mal Okresný súd Bratislava III rozsudok zo 06. 03. 2008 č. k. 18C/76/2003-168 doručiť priamo E. G. ako účastníkovi konania. Dôsledkom tejto situácie je skutočnosť, že uvedený rozsudok nemohol nadobudnúť právoplatnosť a ani vykonateľnosť, ktorá je na právoplatnosť viazaná. Z toho vyplýva, že prvá exekúcia pod sp. zn. 49Er/1045/2008 mala byť z uvedeného dôvodu zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku. Uvedené pochybenie súdu je podľa aktuálnej súdnej praxe nesprávnym úradným postupom, a ak by navrhovateľovi v priamej príčinnej súvislosti s tým vznikla škoda, išlo by o škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zák. č. 514/2003 Z. z.).“

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením z 29. júna 2017 sp. zn. 2Cdo/133/2016 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí dovolací súd uviedol, že z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že uplatnený nárok žalobcu nie je možné posudzovať podľa ustanovení o nesprávnom úradnom postupe, ale podľa ustanovení o nezákonnom rozhodnutí (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.). Odvolací súd mal za to, že pochybenie súdu je podľa aktuálnej súdnej praxe nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona č. 514/2003 Z. z.). Odvolací súd tak svoj potvrdzujúci rozsudok založil na inom právnom posúdení predmetného nároku, hoci sa nedotazoval účastníkov, či majú záujem vyjadriť sa k inému možnému posúdeniu veci. Výzva odvolacieho súdu je plnením osobitného druhu tzv. manuálnej (poučovacej) povinnosti opravného súdu, v dôsledku čoho účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietať správnosť tohto „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní a týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd zaťažil konanie vadou zmätočnosti spočívajúcou v odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.).

4. Krajský súd na odvolanie žalobcu rozsudkom (druhým v poradí) zo 6. septembra 2022 č. k. 14Co/257/2017-207 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4.1. Odvolací súd mal za to, že aj napriek právnej záväznosti názoru vysloveného dovolacím súdom (ktorý si odvolací súd výzvou strán sporu na vyjadrenie sa splnil), takýto postup nebolo potrebné realizovať, nakoľko odvolací súd sa v tomto odvolacom konaní v plnom rozsahu stotožňuje s právnym posúdením veci v súlade s názorom súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením, že uplatnený nárok nebolo možné posudzovať podľa ustanovení o nesprávnom úradnom postupe, ale podľa ustanovení o nezákonnom rozhodnutí.

4.2. V predmetnom prípade je nepochybné, že žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzuje od rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III, ktorý rozhodol rozsudkom č. k. 18C/76/2003-168 zo 6. marca 2008, ktorý doručoval údajnému právnomu zástupcovi žalobcu, ktorého právne zastúpenie nebolo v rámci súdneho konania preukázané, a na základe tejto skutočnosti daný rozsudok nadobudol právoplatnosť a následne vykonateľnosť, od ktorého sa odvíjal ďalší priebeh. Túto skutočnosť nemožno podľa názoru odvolacieho súdu posudzovať ako nesprávny úradný postup, ale ako nezákonné rozhodnutie, nakoľko predmetné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III č. k. 18C/76/2003-168 nadobudlo právoplatnosť, resp. bolo vyznačené doložkou právoplatnosti bez reálneho splnenia podmienok na takýto postup, a preto ho možno považovať za nezákonné. Avšak takéto rozhodnutie súdu môže zakladať nárok na náhradu škody, len pokiaľ spĺňa kritériá nezákonného rozhodnutia

ustanovené v § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., a teda musí ísť o právoplatné rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť (rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009), a v prípade žalobcu žiadne rozhodnutie takéto kritériá nespĺňa. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné nezákonné rozhodnutie nebolo v predmetnom prípade zrušené, resp. zmenené pre jeho nezákonnosť, súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobu žalobcu na náhradu škody zamietol.

4.3. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

5.1. Dovolateľ v dovolaní opísal doterajší priebeh súdneho konania, pričom k napádanému rozhodnutiu krajského súdu uviedol, že odvolací súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania, pretože podľa jeho názoru neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie. Odvolací súd v zmysle názoru dovolacieho súdu vyzval strany na predloženie ich písomných stanovísk. Súd v odôvodnení toho rozsudku odkopíroval svoje predchádzajúce rozhodnutie a taktiež rozhodnutie prvostupňového súdu, ktoré považuje za vecne správne a z tohto dôvodu ho potvrdil. Pričom uviedol, že možno skonštatovať, že právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia je nevyhnutnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podľa názoru dovolateľa je nutné skonštatovať, že v danej veci došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5.2. Žalobca navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zároveň aby žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že prípustnosť v prejednávanej veci podľa § 420 písm. f) CSP daná nie je a dovolanie žalobcu je potrebné ako neprípustné v zmysle § 447 písm. c) CSP odmietnuť.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. V danom prípade žalobca vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného

ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Žalobca v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý odkopíroval svoje predchádzajúce rozhodnutie (...). Tiež namietal, že odvolací súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania (bližšie pozri 5. tohto rozhodnutia).

12. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP opieral o námietku nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, k uvedenému dovolací súd uvádza, že aj keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanom spore o taký prípad nešlo.

13. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I.

ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

15. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

16. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

17. K dovolacej námietke týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd vo väzbe na body 12. až 16. tohto rozhodnutia uvádza, že v posudzovanom spore obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17.1. Pokiaľ dovolateľ bez ďalšieho namieta, že odvolací súd odkopíroval svoje predchádzajúce rozhodnutie v o veci, k tejto námietke a le neuviedol, akými konkrétnymi vadami nedostatočného odôvodnenia je rozhodnutie odvolacieho súdu postihnuté.

17.2. Z obsahu spisu vyplýva, že krajský súd rozhodoval (v poradí druhým rozhodnutím) vo veci po zrušení jeho rozhodnutia (prvého v poradí) najvyšším súdom z dôvodu nesplnenia si tzv. manu dukčnej (poučovacej) povinnosti, keď odvolací súd svoj potvrdzujúci rozsudok založil na inom právnom posúdení ako okresný súd, hoci sa nedotazoval účastníkov, či majú záujem vyjadriť sa k inému možnému posúdeniu veci (viď bližšie rozhodnutie najvyššieho súdu z 29. júna 2017 sp. zn. 2Cdo/133/2016).

17.3. Odvolací súd po vrátení veci najvyšším súdom v súlade s jeho záväzným záverom vyzval strany, aby „... sa vyjadrili k posúdeniu dôvodnosti nároku žalobcu odvolacím súdom podľa ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, z hľadiska nesprávneho úradného postupu, ďalej k otázke vzniku a existencie škody, ako aj k otázke začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty ...“ (viď č. I. 175 spisu), ktorá výzva bola stranám doručená (viď doručenky na č. I. 174 spisu), a ku ktorej výzve odvolacieho súdu sa vyjadril žalovaný (č. I. 177 a nasl. spisu) a žalobca (č. I. 193 spisu), pričom vyjadrenia odvolací súd zohľadnil v odôvodnení svojho rozhodnutia (viď bod 7. a 8. odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu).

17.4. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd

rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov, na ktoré aj odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch. V dôvodoch rozsudku sa vyjadril k nosnej argumentácii odvolateľa (žalobcu) uplatnenej v odvolaní (rovnako aj v dovolaní) ohľadom žalobcom spochybňovaného použitia ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o nesprávnom úradnom postupe, otázke vzniku a existencie škody, ako aj k otázke začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty (pozri body 11. až 20. rozhodnutia odvolacieho súdu). V rozpore s uvedeným potom vyznieva tvrdenie dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu.

17.5. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

17.6. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

17.6.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu žalobcu o náhradu škody voči žalovanému zamietol, keď zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že žalobca nepreukázal uplatnený nárok, pričom tento jeho nárok nebolo možné posudzovať podľa ustanovení o nesprávnom úradnom postupe, ale podľa ustanovení o nezákonnom rozhodnutí. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalobcu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 10. až 18.), ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (strany 16 až 19), nevyplýva nedostatočnosť, či nezrozumiteľnosť alebo nepresvedčivosť, ani absencia o skutkových a právnych záveroch, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu dovolateľa.

17.7. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že v kontexte vyššie uvedeného je správna aj argumentácia odvolacieho súdu uvedená v bode 11. odôvodnenia jeho rozhodnutia, keď z obsahu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že z o strany odvolacieho súdu po zrušení jeho prvého rozhodnutia najvyšším súdom došlo k prehodnoteniu právneho posúdenia nároku uplatneného žalobcom. Odvolací súd svoj názor uvedený vo svojom prvom rozhodnutí, a to v rozsudku zo 4. augusta 2015 č. k. 14Co/379/2013-133, takto: „Uvedené pochybenie súdu je podľa aktuálnej súdnej

praxe nesprávnym úradným postupom a ak by navrhovateľovi v priamej príčinnej súvislosti s tým vznikla škoda, išlo by o škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zák. č. 514/2003 Z. z.)“, prehodnotil, keď v rozsudku zo 6. septembra 2022 č. k. 14Co/257/2017-207 uviedol, že „... Túto skutočnosť nemožno podľa názoru odvolacieho súdu posudzovať ako nesprávny úradný postup, ale ako nezákonné rozhodnutie, nakoľko predmetné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III č. k. 18C/76/2003-168 nadobudlo právoplatnosť, resp. bolo vyznačené doložkou právoplatnosti bez reálneho splnenia podmienok na takýto postup, a preto ho možno považovať za nezákonné.“

18. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o odôvodnenosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. Aj stabilná rozhodovacia prax ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Podľa názoru odvolacieho súdu námietka dovolateľa predstavuje prostý nesúhlas dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu a jeho odôvodnením, keď dovolateľ sa bez ďalšej bližšej konkretizácie nestotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu.

19. Pokiaľ dovolateľ namietal porušenie jeho práva na spravodlivý proces tým, že odvolací súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania, uvedená námietka zodpovedá vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu.

19.1. Dovolací súd akcentuje, že pre naplnenie zmätočnej vady podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19.2. Pod pojmom nesprávny procesný postup je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr.: právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom vo svojom materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol strane rozsudok doručený do vlastných rúk. Naopak medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/105/2018, 5Obdo/17/2020).

19.3. Z obsahu spisu vyplýva procesný postup odvolacieho súdu v danom spore, keď je zrejmé, že v súlade s o záväzným názorom najvyššieho súdu vyzval strany na vyjadrenie k možnému použitiu odlišného posúdenia sporu (viď č. 1. 175 spisu), ktorá výzva bola stranám doručená (viď doručienky na č. 1. 174 spisu), a ku ktorej výzve odvolacieho súdu sa vyjadril žalovaný (č. 1. 177 a nasl. spisu) a aj žalobca (č. 1. 193 spisu), pričom z obsahu vyjadrení ani nevyplývajú návrhy strán konania na vykonanie dokazovania. Odvolací súd následne (...) vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 CSP) (bod 9. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

19.4. Podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať

alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie (pozri bod 10. a 19. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže na nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP.

20. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzavrel, že žalobca neopodstatnene namietal, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP majúcou za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces, preto dovolanie žalobcu ako nedôvodné v zmysle § 448 CSP zamietol.

21. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.